

בג"צ 3260/16 - פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי בתל אביב

בג"צ 3260/16 - פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי בתל אביב ואח'עליון

בג"צ 3260/16

פלונית

נגד

1. בית הדין הרבני האזורי בתל אביב

2. בית הדין הרבני הגדול

3. פלוני

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

[01.05.2016]

כבוד השופט י' עמית

כבוד השופט נ' סולברג

כבוד השופט א' שהם

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותרת:

עו"ד ישראל זלישנסקי

פסק-דין

השופט י' עמית:

עתירה זו מופנית נגד פסקי דין והחלטות של בית הדין הרבני האזורי בתל אביב-יפו ובית הדין הרבני הגדול, ובבסיסה הטענה כי פסק דין שניתן בבית הדין האזורי, חרג מהסכמות הצדדים.

1. ואלו עיקרי הדברים בתמצית: ביום 8.7.2013 נתן בית הדין האזורי פסק דין בנוגע למימוש דירת המגורים של בני הזוג (המשיב 3 הוא בן זוגה לשעבר של העותרת) וחלוקת התמורה, לרבות תשלום חובות. פסק הדין ניתן על סמך הסכמות אליהן הגיעו הצדדים במהלך דיון שהתקיים מספר ימים קודם לכן. בסעיף 6 לפסק הדין נקבע כי "ההסדר הנ"ל מקיף את כל תביעות הרכוש שבין הצדדים וכן את תביעת הכתובה ותוספתה". לאחר מתן פסק הדין, בעקבות בקשות הבהרה שהגישו הצדדים, נתן בית הדין ביום 13.10.2013 החלטת הבהרה, בה התייחס בית הדין למספר נקודות הקשורות למכירת הדירה (הרשומה על שם הבעל ואשר בהתאם להסכם בין הצדדים התמורה בניכוי החובות תתחלק בין הצדדים), וכן התייחס לסעיף 6 בפסק הדין בהבהירו כי "כן יצוין כי לצדדים לא יהיו תביעות ו/או דרישות ו/או טענות הדדיות וכל התיקים ו/או התביעות התלויות ועומדות בין הצדדים בכל הערכאות המשפטיות (לרבות בלשכת ההוצל"פ בת"א) יבוטלו, וכן כל הצווים ו/או הסעדים שניתנו במסגרת תביעות אלו".

לפי האמור בעתירה, בו ביום הגישה העותרת ערעור לבית הדין הרבני הגדול. בערעור טענה העותרת כי פסק הדין שנתן בית הדין הרבני האזורי אינו תואם את ההסכמות אליהן הגיעו הצדדים.

2. להשלמת התמונה, יצוין כי כעבור כמה חודשים, בהליך שהתנהל בבית המשפט לענייני משפחה בתל-אביב, הגיעו הצדדים להסכמות נוספות בנוגע למימוש הדירה. בהחלטה נאמר כי מיתרת התמורה הנוספת שתתקבל ממכירת הדירה תקבל העותרת את המגיע לה לאחר קיזוז חיובים המוטלים עליה על פי פסק דינו של בית הדין הרבני, וכי בשלב הראשון תקבל העותרת לידיה סך של 50 אלף ש"ח "לצורך שכירת דירה". עוד נקבע כי "ההליכים בבית הדין הרבני הגדול ימשכו" (תמ"ש 53309-12-13 מיום 13.3.2014 (כב' השופטת מ' דהן)).
3. ביום 24.3.2015 קיים בית הדין הרבני הגדול דיון בערעור מעמד הצדדים, וביום 25.3.2016 ניתן פסק דין (תחת הכותרת החלטה) הדוחה את ערעורה של העותרת. בפסק הדין נקבע כי לא נפלה טעות הנראית לעין בשיקול דעתו של בית הדין האזורי; כי מקובל שהצעת גישור נותנת מענה לכל הנושאים הפתוחים בכל הקשור לצדדים עצמם; וכי בנסיבות העניין יש להניח כי המשיב 3 לא היה מסכים להצעת בית הדין תוך העלאת נושאים אחרים. בקשת הבהרה שהגישה העותרת לבית הדין הרבני הגדול נדחתה אף היא בהחלטתו מיום 14.4.2015 שם נאמר:
- "לאחר העיון בתיק לא מצאתי מקום לשנות מההחלטה האמורה. כפי שכתבנו אין הגיון בכך שהגישור שנעשה על ידי בית הדין התייחס רק לחלק מהנושאים ולא לאחרים. בכל מקרה ברור כי בית הדין האזורי כתב באותו מעמד כי הגישור שנעשה על ידו ובמסגרתו התקיימו שיחות עם הצדדים שלא לפרוטוקול מכסה את כל התביעות שבין הצדדים וכך גם חזר בית הדין האזורי ופירש בהחלטתו השניה.
- במצב דברים זה בו פרשנותו של בית הדין מתאימה לנאמר בפסק הדין ברור כי נאמן בית הדין מבחינה עובדתית כי כן היו הדברים עיין חו"מ סימן כג' בשו"ע ובפתחי תשובה ס"ק ד'.
- משכך אין מקום להתערב בהחלטת בית הדין האזורי ואני דוחה את הבקשה לעיון מחדש.
4. בתמצית, בעתירה שלפני טוענת העותרת כי לבית הדין לא היתה סמכות לדון במדור הקטינה, ועיקרו של דבר, כי פסק הדין אשר "סוגר" את כל התביעות המתנהלות בין הצדדים ניתן על בסיס הסכמות שלא ניתנו; כי לבית הדין האזורי לא היתה סמכות להבהיר את פסק הדין באופן המרחיב את קביעותיו, אלא בהסכמת הצדדים; וכי החלטות הבהרה ופסק דינו של בית הדין הרבני הגדול אינם מנומקים דיים.
5. דין העתירה להידחות על הסף.

- הלכה מושרשת היא כי בית משפט זה אינו יושב כערכאת ערעור על החלטות בית הדין הרבני, וכי התערבות בהליכים המתנהלים בבתי הדין הדתיים תיעשה במשורה ובמקרים חריגים המצדיקים זאת, דוגמת חריגה מסמכות, פגיעה בעקרונות הצדק הטבעי ומקרים המצריכים מתן סעד מן הצדק (ראו, בין היתר, בג"ץ 8354/07 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים, פסקה 4 והאסמכתאות שם (5.11.2007)).
- מקרה זה אינו נמנה על מקרים חריגים מהסוג המתואר. עיון בפרוטוקול הדיון בבית הדין הרבני האזורי מלמד כי הצעת בית הדין ניתנה לאחר ששוחח עם כל אחד מן הצדדים בנפרד שלא לפרוטוקול. בהמשך, לנוכח טענות הצדדים, קיים בית הדין הרבני הגדול דיון במעמד הצדדים, ולאחר שבחן את טענותיהם לא מצא עילה להתערב בפסק דינו של בית הדין האזורי ובהחלטתו המבהירה.
- זאת ועוד. חלפו כמעט כשנתיים מאז פסק דינו של בית הדין האזורי, וביני לביני, הדירה נמכרה והמשיב 3 שינה מצבו בהסתמך על פסק הדין. כפי שציין המשיב 3, הוא ויתר מבחינתו על זכותו לקבלת הדירה בשלמות ועל תביעתו לדמי שימוש ראויים משך חמש שנים, והכל במסגרת ההסדר הכולל ביניהם. ככל שהעותרת סבורה כי פסק הדין אינו משקף את הסכמות הצדדים, היה עליה לעתור לביטולו בשלמות, ולא לאחוז בחלקים הנוחים לה, מבחינתה, ולעתור לביטול סעיף 6 להסכם, שמבחינתו של המשיב 3 מהווה חלק בלתי נפרד ממנו.
- אוסף ואומר כי מהחומר שצורף עולה כי הצדדים מתדיינים מזה שנים רבות בערכאות השונות, ואך סביר כי בית הדין האזורי ביקש להביאם לידי פשרה כוללת.
6. סוף דבר, שמדובר בעתירה פרטנית הנוגעת לבירור הנסיבות שעמדו בבסיס פסק הדין המוסכם שניתן בבית הדין האזורי, ומשלא נמצא פגם של חריגה מסמכותו של בית הדין או פגם אחר המצדיק מתן סעד מן הצדק, אין מקום לסטות מהלכת אי ההתערבות בהחלטותיהם של בתי הדין הדתיים (ראו והשוו לבג"ץ 4823/13 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים (19.7.2013)).
7. אי לכך, העתירה נדחית. משלא נתבקשה תגובה, אין צו להוצאות.
- ניתן היום, כ"ג בניסן התשע"ו (1.5.2016).